

Een brief uit Den Haag

Column
Sybrand Frietema de Vries

De schokgolven van de recente grote aardbeving bij Zeerijp werden ditmaal ook gevoeld in Den Haag. Het lukte de murw geslagen Groningers dit keer de aandacht van randstedelijke media en landelijke politiek iets langer te vangen voor de gênante vertoning rond de schadevergoedingen.

En ja, dat helpt.

Deze week gaf minister van Economische Zaken én Klimaat, Eric Wiebes, een onverwacht schot voor de boeg: er plofte op tweehonderd directietafels van grootgebruikers een brief waarin zij worden gesommeerd het gebruik van Groningengas in vier jaar geheel af te bouwen.

Totaal verbouwereerd sputterde de woordvoerder van de energie-

intensieve industrie dat zijn achterban zich geïntimideerd voelde. Geïntimideerd. Hij zou eens met Groningers in het aardbevings-gebied moeten praten.

Ik denk dat nog vele sommaties en oekazes vanuit Den Haag zullen volgen. Zeker om de afbouw van de productie van Groningengas te versnellen. Maar meer én vaker zal de collectieve opgave van het klimaatakkoord van Parijs de reden zijn.

Uit onderzoek bleek dat zes op de tien consumenten zich bewust zijn van de klimaatopgave en daar aan willen bijdragen door de keuzes die zij maken. Echter, op dit moment heeft klimaatontwrichting – een beter woord dan klimaatverandering – geen gezicht of beeld in het dagelijks leven. Foto's van zielige ijsberen

op een rap kleiner wordend ijschotsje, smeltende gletsjers en bosbranden in verre landen werken daar niet aan mee. Het plaatst de impact juist nog verder buiten de belevingswereld van een Friese burger.

Diezelfde burger wordt dagelijks wel, als consument, bestookt met aanbiedingen en beelden die juist de klimaatopgave ontkennen. We krijgen aanbiedingen voor vliegvakanties en goedkoop vlees. We lopen in de winter langs open winkeldeuren en verwarmde cafeterrasen. Op tv sommeert de aantrekkelijke economie ons om in nog luxere dieselauto's te rijden.

De komende jaren zullen, in het kader van een nog te behandelen klimaatwet, maatregelen getroffen worden die burgers en bedrijven gaan treffen in hun dagelijkse gang van zaken. Dat zal voor velen als een zekere en onaangename verrassing komen. De wijze waarop wij

Totaal verbouwereerd sputterde de woordvoerder dat zijn achterban zich geïntimideerd voelde

allen werken, wonen, reizen, eten, ontspannen zal aan verandering onderhevig zijn. De keuzes die wij als consument, bewoner, reiziger, ondernemer, werknemer, opvoeder maken, zullen op een andere manier tot stand komen.

Onze leefstijl en die van onze kinderen zal versoberen omdat keuzes elkaar uitsluiten. Het wordt of-of in plaats van en-en. En als het veranderen van keuzes niet goedschiks of snel genoeg gaat, dan bestaat de mogelijkheid dat overheiden middels verbod, gebod of geldelijke dwang ingrijpen.

Er zal een dag komen dat er een brief uit Den Haag op onze deurmat valt. Dan moeten we wel voorbereid zijn.

▶ Sybrand Frietema de Vries is deskundige op het gebied van duurzame energie. Hij is verbonden aan Energiewerkplaats Fryslân